

Рискове и предизвикателства, свързани с пластмасата

Жана Величкова, АПБНБ

„Бизнесът говори за... кръгова икономика“,
Дискусионен форум БСК 9.04.2019, София

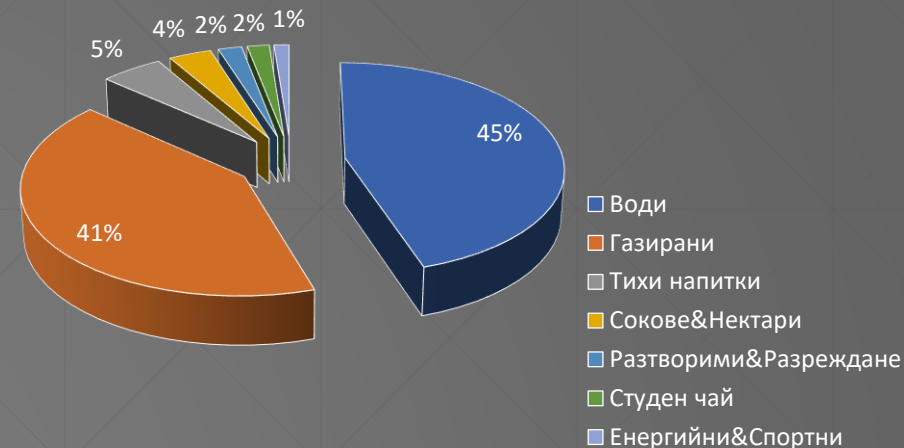
АСОЦИАЦИЯ НА ПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ НА БЕЗАЛКОХОЛНИ НАПИТКИ В БЪЛГАРИЯ

- Създадена през 1996
- Представява над 70% от пазара на безалкохолни, вкл. бутилирани води в страната
- Нашите членове – Утвърдени производители и вносители на безалкохолни напитки, вкл. бутилирани води, производители на опаковки; доставчици на суровини и машини; организации за ООП; експерти – академичната общност

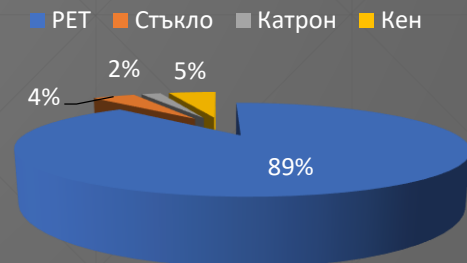
- Член на Европейските браншови организации в сектора

Пазар на безалкохолни напитки, 2017

1665 млн. литра – всички категории на индустрията

ИЗПОЛЗВАНИ ОПАКОВКИ

Устойчивостта - в центъра на нашата култура и мислене

Безалкохолната, вкл. бутилиращата вода, индустрия е с проследима история на устойчиво развитие

Ключови области:

- **Вода** (Опазване & Оптимално използване)
- **Енергия** (Енергийна ефективност & Увеличаване използването на възобновяеми източници и чиста енергия)
- **Намаляване въглеродните емисии**
- **ОПАКОВКИ И ОТПАДЪЦИ** (на етап дизайн, през целия жизнен цикъл и след него)
- **Инвестиции в общностите & кампании за повишаване ангажираността**

Реални постижения в намаляване на цялостния екологичен отпечатък от дейността на ниво компании и бранш

Десетилетие усилия в прилагането на концепцията 3R

Намаляване теглото на първичните опаковки: първи на Балканите въвели новите стандарти олекотени бутилки и капачки PCO 1881 (2008) & 29/25 (2010) + системна редукция във всички продуктови категории

Съществено намаляване консумацията на материал за вторичните опаковки

Иновации за намаляване **въглеродния отпечатък** (пакетиране, транспортиране и съхранение)

Безалкохолната индустрия – двигател и активен участник в **разделното събиране и рециклиране на ниво компания и чрез ООП**

Нашите членове – сред основателите на системата в България /2004/

Днес цялата безалкохолна индустрия е обхваната от РОП схемите

5 организации – покрити 87% от пазара

Системни инвестиции в индустрията в **Еко дизайн & Иновации улесняващи оползотворяването**

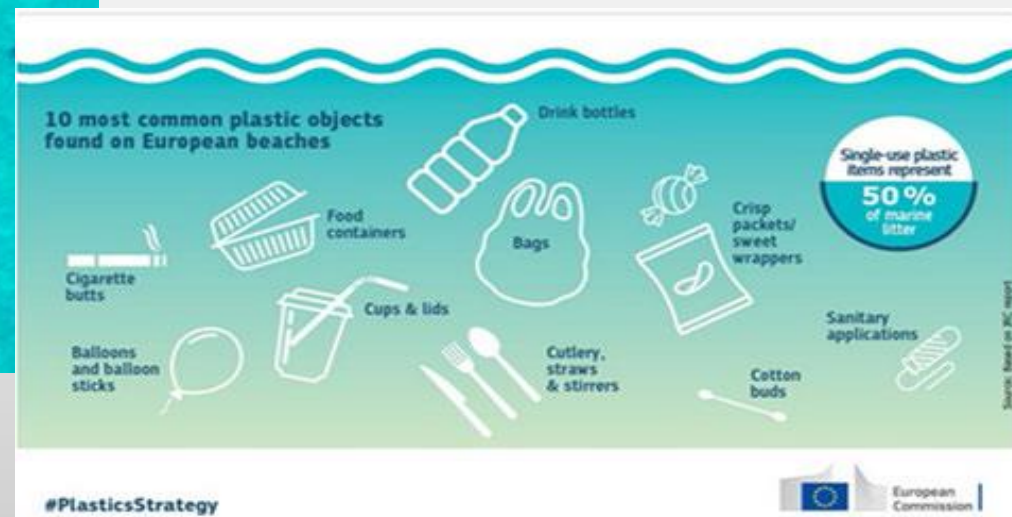
Подкрепа за изграждане на поведенчески модели – кампании на индустрията

Разделно събиране в производствени локации на нашите членове

Контекст ПЛАСТМАСА

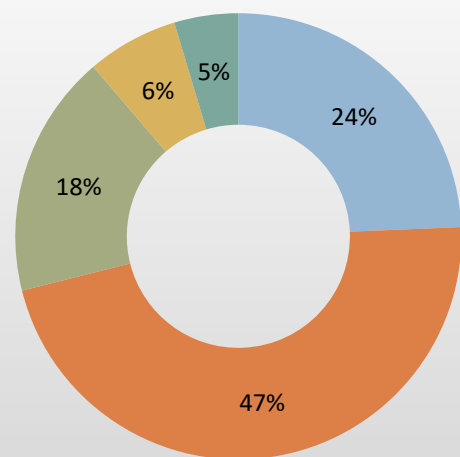
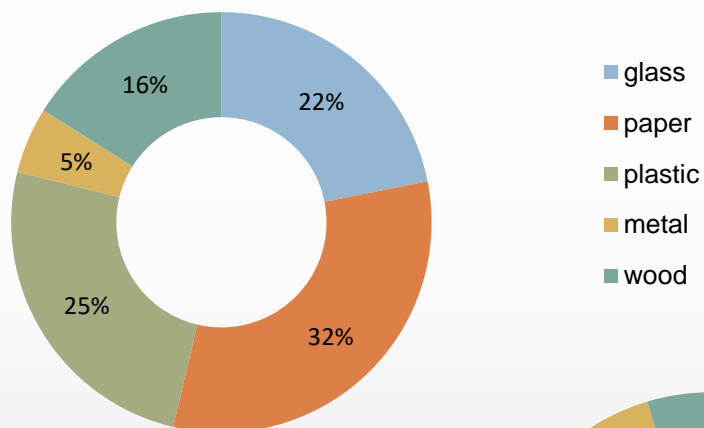

Ние сме твърдо решени да затворим кръга и да спрем изхвърлянето на нашите пластмасови бутилки и капачки – те са ЦЕННИ, РЕЦИКЛИРУЕМИ и с ВТОРИ ЖИВОТ

Разширена отговорност на производителя (РОП)

Пуснати на пазара, 2017 (t)

Рециклирани, 2017 (РОП системи)

- Целите за рециклиране на отпадъците от опаковки в страната изпълнени и надвишени – 7 пъти увеличение
33 467 t (2004) - 243 187 t (2017)
- За 2017 - 63,6% общо
- За пластмаси **двойно повече** (46,4% рециклирани при цел **22,5%**) – чрез **Организациите за ООП за 5 г.**
- РЕТ е **47,3%** (2017) от всички опаковки от пластмаса;
- РЕТ (основен материал за нашите опаковки) - с най-висок дял в рециклираните пластмаси (**повече от 40%**) – чрез организациите за ООП
- Общо разбиране - при добавяне приноса на „клошарите“ **85-95%** от РЕТ опаковките в момента се събират - не могат да бъдат намерени в депата за отпадъци

НОВИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Как да повишим събираемостта?

Как да се осигурят достоверни секторно-специфични данни за събираемостта (в частност PET бутилки)?

Как да се подобри сортирането с цел повишаване качеството на рециклата, за да го използваме в затворен цикъл?

Как да се обезпечи постоянна доставка на висококачествен рециклат?

... **100 % rPET – Възможно ли е?**

Събиране	Рециклиране	Съответствие със Законодателството за храните
Драстично увеличаване на PET бутилки количество и качество	Механично – за разделно събрани PET бутилки	Високото количество rPET не трябва да води до проблеми с качеството
Алтернативи за вх. материал (извън бутилките)- за повече рециклат на пазара	Химическо – за всички останали видове PET	Одобрение от EFSA за супер чистите рециклиращи процеси

Общо европейска законодателна рамка

НОВИ ЦЕЛИ ЗА РЕЦИКЛИРАНЕ / Опаковки (2025/2030)

	2025	2030
пластмаса	50%	55%
стъкло	70%	75%
алуминий	50%	60%
хартия&картон	75%	85%
дървесина	25%	30%
черни метали	70%	80%
Опаковки Общо	65%	70%

+ SUP/ в конкретиката за индустрията за напитки
(бутилки до 3l)

1. Индивидуални цели за разделно събиране за рециклиране

77%	2025	90%	2029
-----	------	-----	------

2. Изисквания към дизайна:

А) трайно прикрепени капачки към бутилките (вкл. TETRA PAK)

Б) съдържание на rPET в опаковките

25%	2025	35%	2030
-----	------	-----	------

средно

всяка

Мандат CEN (3 м. след приемане)

до 01.01.2022 – правила за изчисление

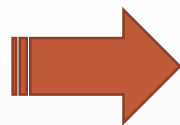

3. Допълнителни разходи за РОП, вкл. за почистване на морската среда (+ транспорт и обработка), за неправилно изхвърляните опаковки (сметосъбиране, инфраструктура, транспорт, преработка), за кампании за привличане на общественото внимание и ангажираност

Директива за някои пластмаси за еднократна употреба (SUP) – Основни предизвикателства

Трайно прикрепени капачки

Нашата позиция: Непропорционална мярка – оперативен и финансов негатив и лимитирано въздействие в/у замърсяването; алтернативи

Не решава основната причина за проблема, но е **РЕШЕНИЕ СЪС ЗНАЧИМИ ЕКОЛОГИЧНИ И ИКОНОМИЧЕСКИ ПОСЛЕДИЦИ**

Модулация на EPR таксите

Нашата позиция: Апел за **ясно** ЕС Ръководство за EPR таксите което **да отрази ролите и отговорностите на всички страни**

Прецедент за вменяване на задължение без наличие на практическо решение за по-голямата част от категориите на индустрията – **НЯМА УСТАНОВЕНО КЪМ МОМЕНТА РЕШЕНИЕ ОТГОВАРЯЩО НА СТРОГИТЕ НИ СТАНДАРТИ ЗА БЕЗОПАСНОСТ**

Задължение 35% rPET в бутилките

Нашата позиция: Амбицирани сме да използваме min. 25%, но **при наличие и достъпност на rPET с качество за използване за контакт с храни**

Изискване **БЕЗ ОЦЕНЕНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ**

Независимо задълбочено изследване на PwC, възложено от EFBW и UNESDA с обхват:

- Оценка на приноса на пластмасовите капачки за напитки към замърсяването на морската среда
- Оценка на въздействието на задължението за трайно прикрепени капачки на опаковките за напитки (чл. 6)
- Непредвидени последствия за околната среда и оценка на икономическите разходи

/включени категории: бутилирани води и безалкохолни напитки/

Потвърди засилената загриженост на индустрията: **мярката ще измести фокуса от решаването на най-належащите проблеми – подобряване системите за събиране - най-ефективния начин за решаване на проблема със замърсяването и според ЕК**

**повече пластмаса,
повече емисии CO₂,
повече разходи**

Доклад на PwC установява, че предложението за въвеждане на задължение за трайно прикрепени капачки (чл. 6 SUP) ще доведе до:

- До 200 хил. тона повече пластмаса
- Допълнителни 381 млн. кг CO₂
- Цена за съобразяване до 9 млрд. Евро

* Оценката не включва засегнатите още опаковки и капачки за сокове, мляко, пиво, вкл. в тетрапак

Замърсяването на морската среда – голям проблем, в който ЕС има само малък директен принос

Пластмасите формират до 84% от замърсяването на морската среда в ЕС

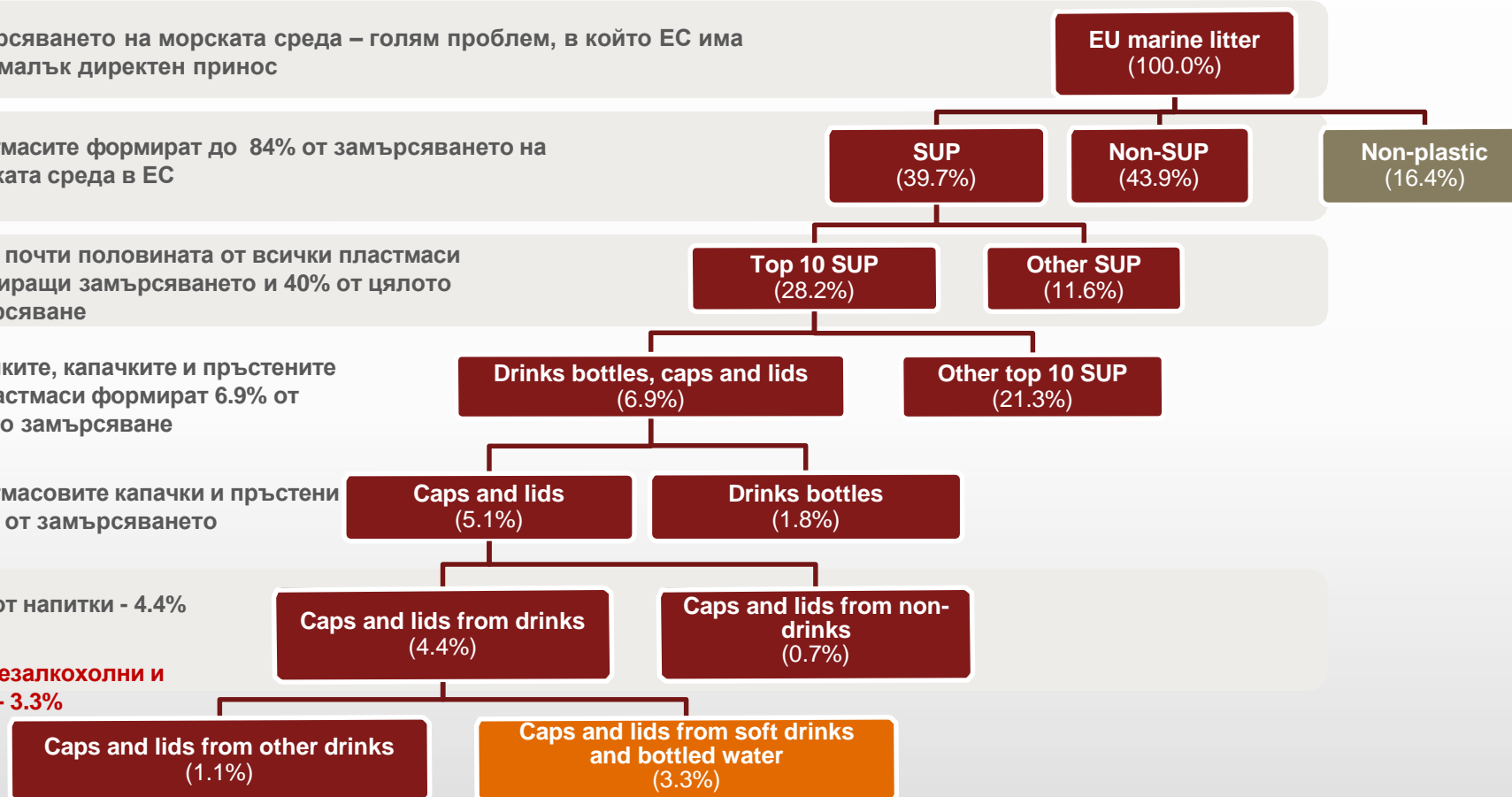
SUP – почти половината от всички пластмаси формиращи замърсяването и 40% от цялото замърсяване

Бутилките, капачките и пръстените от пластмаси формират 6.9% от цялото замърсяване

Пластмасовите капачки и пръстени - 5.1% от замърсяването

Тези от напитки - 4.4%

а от безалкохолни и води - 3.3%

Sources: Eunomia / ICF (2018), European Commission Impact Assessment Part 1/3 (2018), Industry reports

EU marine litter based on beach litter clean ups, million count (2016, % of EU marine litter)

Резултати от изследването на PwC

- ✓ Капачките и прикрепящите ги пръстени от PET бутилките за вода и безалкохолни допринасят до **3,3%** от замърсяването в морска среда в ЕС
- ✓ Въздействия при 2 сценария - Опция 2 – най-вероятна:

Опция 1 – промяна само на капачките	ще бъдат разработени трайно прикрепени капачки, използваеми за наличните гърловини на преформите
Опция 2 – промяна на капачките и преформите /бутилките	решението за трайно прикрепени капачки ще изисква и изменение на гърловината/ преформата

- ✓ Засегнати по веригата: доставчици на опаковки, производители, преработватели, бутилировачи

/Оценката не включва: производителите на суровините извън ЕС, потребителите, дългосрочните загуби в производството от намалена скорост на линиите, ефекта на заместването, загуби на инвестиции в съществуващите линии недостигнали края на икономическия си живот.../

Екологични последици – трайно прикрепени капачки

- ✓ **Увеличаване употребата на пластмаси** с 10% до 40% (осигуряване, че капачките няма да се откъснат лесно и че бутилката ще удържи по-тежките капачки) или допълнителни до 200 000 тона пластмаси
- ✓ **Допълнителни емисии CO₂** от 58 – до 381 млн. кг – еквивалент на 244 млн. автомобила по улиците в момент, в който ЕС цели да сведе до минимум тези емисии
- ✓ Напълно обезсмисля десетилетие инвестиции на индустрията в олекотяване на опаковката и използване на минимум материал при високи гаранции за безопасност на продукта

Само от преминаването от PCO 1810 (5.1g / 21mm) към PCO 1881 (3.8g / 17mm) - скъсена гърловина: Намаляване на пластмаси 0,5g капачка + 1,3g преформа

Икономически последици – трайно прикрепени капачки

- ✓ Допълнителни разходи за индустрията от 2,7 млрд. евро (опция I) до 8,7 млрд. евро (Опция II), вкл. еднократни разходи за капиталови инвестиции, увеличени материални разходи, загуби на производителност и преустановяване на дейност в периода на реструктуриране на линиите
- ✓ Очаквано преустановяване на над 1350 производствени линии за бутилиране в ЕС (при залаган капацитет 75 млн. литра/годишно)
- ✓ Индустрията заплаща 3 млрд. евро/годишно такси за РОП

Трайно прикрепените капачки – 3 пъти повече разходи от годишните такси за Разширена Отговорност на Производителя

Изискването за кардинална промяна в дизайна на най-масово използваните опаковки (трайно прикрепени капачки) е с **пагубен ефект за МСП в сектора (около 95%)**

Апел на индустрията:

За дългосрочна предвидимост на законодателството

За обоснованост & пропорционалност – не на скъпи, сложни и неефективни мерки

Партньорска платформа за:

- **постигане промяна на поведенческия модел** - повишена ангажираност на потребителите – кампании;
- **ефективно взаимодействие на бизнеса по веригата** за повишаване ефективността на изградената система и адресиране на новите предизвикателства;
- **прилагане на насърчителни инструменти** за развитие на инфраструктурата; за иновации в еко дизайн и пластмаси от неизкопаеми суровини; за създаване и ефективно функциониране на пазар на рециклати;

...

НОВИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА, НО И НОВИ ВЪЗМОЖНОСТИ